

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

**КООРДИНАЦІЙНА РАДА З НАУКОВОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ, АСПІРАНТІВ,
ДОКТОРАНТІВ І МОЛОДИХ ВЧЕНИХ
СТУДЕНТСЬКА РАДА**

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ

**83 ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
МОЛОДИХ ВЧЕНИХ ТА СТУДЕНТІВ З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ**

«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ СУЧАСНОЇ МЕДИЦИНИ ТА ФАРМАЦІЇ – 2023»

25 – 26 травня 2023 року

ЗАПОРІЖЖЯ – 2023

Конференцію зареєстровано в Укр ІНТЕІ (посвідчення № 231 від 17.04.2023).

ОРГКОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Голова оргкомітету: проф. Колесник Ю. М.

Заступники голови: проф. Туманський В. О., проф. Бєленічев І. Ф.

Члени оргкомітету: проф. Візір В.А., доц. Моргунцова С.А., доц. Компанієць В.М., доц. Кремзер О.О., доц. Полковніков Ю.Ф., доц. Шишкін М.А., PhD-аспірант Попазова О.О., ст. Єложенко І.Л., ст. Будагов Р. І., ст. Кіпря А. О.

Секретаріат: доц. Данукало М.В., ст. Плюснін О.Д., ст. Яценко С.А., ст. Шинкаренко В.Р., ст. Калашова А.Е.

Збірник тез доповідей 83 Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених та студентів з міжнародною участю «Актуальні питання сучасної медицини і фармації – 2023» (Запорізький державний медико-фармацевтичний університет, м. Запоріжжя, 25 – 26 травня 2023 р.). – Запоріжжя: ЗДМФУ, 2023. – 174.

Дорогі друзі!

***Ми раді запросити Вас до міста Запоріжжя – колиски Запорізького козацтва,
індустріальної перлини України,
розташованої на берегах стародавнього Дніпра-Славутича
для участі у 83 Всеукраїнській науково-практичній конференції
молодих вчених та студентів з міжнародною участю***

«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ СУЧАСНОЇ МЕДИЦИНИ ТА ФАРМАЦІЇ - 2023».

Науково-практична конференція, організована Ректоратом, Координаційною Радою з наукової роботи студентів та молодих вчених Запорізького державного медико-фармацевтичного університету, щорічно збирає у Запоріжжі найбільш креативну частину медичної науки України та країн ближнього та далекого зарубіжжя – молодих лікарів. Молоді вчені, перебуваючи в авангарді наукових досліджень, з властивою їм енергією та запалом роблять відкриття в галузі фундаментальної, клінічної медицини та фармації. Саме в період наукової молодості закладається фундамент для наукових відкриттів, які дають можливість розробки нових медичних технологій, високоефективних лікарських препаратів, методів діагностики. Приклад багатьох видатних вчених – тому підтвердження! Величезна відповідальність за підготовку наукових кадрів лежить не лише на наукових керівниках, а на лідерах молодіжної науки.

Програма цієї конференції відображає основні напрямки медичної та фармацевтичної науки – оптимізація діагностики та лікування захворювань людини, фундаментальні дослідження в галузі молекулярної та клітинної медицини та біології, розробка нових технологій лабораторної діагностики, цілеспрямований синтез нових молекул, розробка нових високоефективних та безпечних лікарських препаратів.

В.о. Ректора Запорізького державного медико-фармацевтичного університету,
Заслужений діяч науки та техніки України,
доктор медичних наук, професор Ю. М. Колесник

скорочуючи менш ефективну сіру речовину і збільшуючи зв'язок білої речовини. У середині життя кількість нейронів у корі головного мозку продовжує зменшуватися, тоді як підкіркові структури стабілізуються. Хоча втрата нейронів майже завжди інтерпретується як відображення зниження функціональності після молодого віку, апоптоз, який триває, є нормальним аспектом дозрівання мозку і збігається зі зростанням функціональних здібностей. Втрата клітин у середині життя може бути свідченням реорганізації та адаптації до нових ролей і обов'язків. Починає спостерігатися збільшення об'єму білої речовини в середньому віці та поступове зменшення після цього. Втрата білої речовини може знизити ефективність координації між відділами. Зниження ефективності комунікації, сортування і гальмування може вимагати активнішої участі кількох ділянок мозку в обробці того, що раніше виконувала одна ділянка. Ось як пояснює це загальна теорія нейронауки. Мозок - жива і динамічна система, створена еволюцією для навчання і пам'яті. Мозок (нервова система) перебуває в постійній хімічній та електричній активності, починаючи з ранніх термінів розвитку плода і до закінчення життя, тому його називають "пластичним". На рівень розвитку мозку впливають генетичний код (міститься у ДНК) та генетична транскрипція, що контролює залежні від досвіду аспекти розвитку (вчитися та адаптуватися). Основні одиниці нервової системи (нейрони) передають один одному сигнали через синаптичні зв'язки. Нейрони за своєю природою соціальні: без постійного обміну повідомленнями вони вмирають (відбувається апоптоз). Нейрони з'єднуються в нейронні мережі, які виконують певні функції нервової системи. В свою чергу, нейронні мережі можуть з'єднуватися між собою і розвивати дедалі складніші навички та здібності. Навчання в нейронних мережах відбувається в процесі з'єднання клітин у відповідь на внутрішній або зовнішній подразник. Навчання - модифікація нейронних мереж, результат незліченних взаємодій між організацією, закладеною в генетичних шаблонах, навчанням методом проб і помилок. Навчання починається зі спонтанної активності (у плода) і більшою мірою визначається вимогами навколишнього середовища.

Висновки. Розуміючи нейронаукові відкриття, їх походження та природу, ми можемо адекватно оцінити загальний розвиток та особливості поведінки окремої людини і суспільства в цілому.

ПСИХОЛОГІЧНИЙ СУПРОВІД УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ У МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Лоза Є. К.

Науковий керівник: доц. Волкова Г. К.

Кафедра іноземних мов

Запорізький державний медико-фармацевтичний університет

Актуальність. Дослідження психологічної складової світовідчуття людини диктується сучасними умовами в Україні в ситуації повномасштабної війни.

Мета дослідження. Генерування філософсько-психологічних аспектів власних міркувань кожного учасника освітньої діяльності, що сприятиме утворенню емоційно-фізіологічних процесів на свідомому рівні в умовах воєнного стану. Ми вважаємо за потрібним усвідомити організацію вищих психічних функцій людської особистості ланцюгами важливих філософсько-етичних положень гуманізму, які формують сентиментальну оцінку ставлення до реальних та абстрактних об'єктів даного повідомлення. Важливим є акцентування уваги на тому, що душа є матеріальною субстанцією, яка формує потаємніші куточки космічного середовища у внутрішньому Всесвіті людини та є неодмінною частиною кожного учасника освітнього процесу під час воєнного стану.

Матеріали та методи. Аналіз сучасних публікацій українськомовних та англomовних періодичних видань навчальної та спеціальної літератури

психологічного характеру та робіт класиків філософії, що відображають внутрішню ентелехію людини у ролі серцевини, яка уособлює внутрішню силу та енергію метою якої є утворення чуттєвого стрижня, що є головним базисом психологічного життя кожної особистості. Центром уваги виступає специфіка соціально-психологічної адаптації студентів та науковців на основі психологічного супровіду, що визначає ступінь впливу нерозривно пов'язаних процесів навчання та виховання на особистість учня та можливість цілеспрямованого стимулювання його саморозвитку в умовах воєнного стану. Швидке проходження процесу адаптації, прийняття нових стандартів навчання та форм організації навчальної діяльності, становлення суб'єктної позиції кожного учасника освітнього процесу будуть відігравати роль в якості великого ресурсу для підвищення якості освіти.

Висновки. Реалізація моделі соціалізації та взаємодії між "студентами і викладачами" та "студентами зі студентами" базується на формуванні моральних принципів, людяності, взаємної підтримки, мотивації на успіх під час отримання вищої освіти в умовах війни, та спрямована на формування духовно-стійкої особистості молоді. Власний досвід свідчить, що викладачі ЗДМФУ гідно сприймають виклики та реалії освітнього процесу в умовах війни та здійснюють безпечну організацію процесу отримання вищої освіти.

МЕДИЦИНА КИЇВСЬКОЇ РУСІ: ХАРАКТЕРИСТИКА ТА НАПРЯМИ

Макарович В. О.

Науковий керівник: доц. Козиряцька С. А.

Кафедра суспільних дисциплін

Запорізький державний медико-фармацевтичний університет

Актуальність. В історії розвитку медицини періоду Київської Русі умовно можна виділити два періоди: до прийняття християнства та після цієї події включно до XIII ст., – оскільки надалі її поступ було зупинено монголо-татарською навалою, а відродження розпочалось лише у XV ст.

Мета дослідження. Виокремлення основних векторів формування медицини давньоруських часів, її напрямів і спеціалізації лікарів того часу. Відповідно до мети під час дослідження було застосовано такі методи, як порівняння, аналіз, узагальнення.

Отримані результати. У розвитку медицини часів Київської Русі виділимо такі напрями: 1) народна медицина, що перебуває на межі двох наук – медицини та етнографії; 2) монастирська медицина, коли допомогу хворим надавали ченці (Антоній Преподобний, Даміан, Агапіт Печерський; св. Аліпій Іконник); 3) світська або «мирська» медицина. Відзначимо, що київські князі часто долучалися до впорядкування медичної сфери, тож можемо виокремити такі важливі віхи у її формуванні: 1) За кн. Ольги засновано лікарню, у якій догляд за хворими здійснювали жінки; 2) за часів кн. Володимира Великого від імені держави засновано лікарні, притулки та відбулась спроба надати лікарям («лічцям») офіційного статусу; 3) кн. Ярослав Мудрий у «Руській правді» встановлює законність надання плати лікарям («А лічцю – мзда»); 4) для кн. Святослава Ярославича перекладено Ізборник (1076 р.), у якому медицина розглядається як майстерність найвищого порядку; 5) З XI ст. з'являються лікарні у Переяславі та інших містах; 6) на поч. XII ст. кн. Святослав Давидович (Микола Святоша) започатковує «шпитальний двір для сліпих та кривих» («Больничний» Свято-троїцький монастир). Можна визначити такі напрями давньоруської медицини: 1) хірургія (внаслідок війн, а також травмування у мирний час); 2) акушерство (жінки-повитухи); 3) фітотерапія (цвіт липи, березовий сік, мед звалися «руськими зеліями» і мали гарну репутацію за кордоном, про них згадував навіть найвідоміший лікар середньовіччя Авіценна); 4) дієтологія (основна

ЕТИЧНІ АСПЕКТИ ІНФОРМУВАННЯ ПАЦІЄНТА ПРО НЕСПРИЯТЛИВИЙ ПРОГНОЗ ЗАХВОРЮВАННЯ.....	131
Соловйова А.П.	
МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ ЯК ЗНАЧУЩИЙ ФАКТОР СТАНОВЛЕННЯ ПРОФЕСІОНАЛА МЕДИЧНОЇ ГАЛУЗІ	132
Репетун А. К.	
ФІЛОСОФІЯ В ПСИХІАТРІЇ. ТЕОРІЇ, ПРИПУЩЕННЯ, МЕТОДИ ВПЛИВУ.....	132
Заєць О. Ю.	
FORMATION OF MODERN MILITARY MEDICAL VOCABULARY AND PHRASEOLOGY (ON THE MATERIAL OF THE ENGLISH LANGUAGE)	133
Detuikova K. D.	
ОСОБЛИВОСТІ ХУДОЖНЬОГО СТИЛЮ М. АМОСОВА.....	134
Гончаренко О. В.	
ФЕНОМЕН “РОЗСТРІЛЯНОГО ВІДРОДЖЕННЯ” В УКРАЇНСЬКІЙ КУЛЬТУРІ XX СТОЛІТТЯ.....	134
Ганзіна В.	
ЗАПОБІГАННЯ ТА ВРЕГУЛЮВАННЯ КОНФЛІКТІВ В МЕДИЧНІЙ ГАЛУЗІ	135
Герасименко Д. Ю.	
КОМУНІКАТИВНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЛІКАРЯ ЯК ЗАПОРУКА УСПІШНОГО ЛІКУВАННЯ.....	136
Герасименко Д. Ю.	
ВЗАЄМОДІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ І СВІТОВОЇ КУЛЬТУРИ У КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ.....	137
Піскунова М. Г.	
СОЦІАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ УКРАЇНСЬКОЇ ТРАНСПЛАНТОЛОГІЇ.....	137
Запасна К. Д.	
ВАЖЛИВІ ЯКОСТІ ГАРНОГО ЛІКАРЯ ОЧИМА ПАЦІЄНТІВ	138
Астапенков Р. С.	
МЕТОДИ ВИЗНАЧЕННЯ ТИПІВ ТЕМПЕРАМЕНТУ ТА ЇХ ВИКОРИСТАННЯ У РОБОТІ ПЕДІАТРА	139
Атаходжаєва Вал. М.	
ДИФЕРЕНЦІАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ ТА ПСИХОДІАГНОСТИКА ОСОБИСТОСТІ В РОБОТІ ЛІКАРЯ-ПЕДІАТРА.....	140
Атаходжаєва Влад. М.	
ДО ПРОБЛЕМИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ДОКИРИЛИЧНОГО ПИСЬМА НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ	140
Бірюкова З. Г.	
МЕДИКО-ГЕНЕТИЧНЕ КОНСУЛЬТУВАННЯ У ПРЕНАТАЛЬНІЙ ДІАГНОСТИЦІ: ПРОБЛЕМА ВСЕБІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ СПЕЦІАЛІСТІВ.....	141
Богацька А. О.	
COMPARATIVE LEGAL ANALYSIS OF THE LEGISLATION ON ARTIFICIAL TERMINATION OF PREGNANCY OF UKRAINE AND FOREIGN COUNTRIES	142
Detuikova K. D.	
ТЕНДЕНЦІЇ СУЧАСНИХ ОСВІТНІХ ПРОЦЕСІВ.....	142
Єсиповська Д. В., Кузьміна С. В., Чирко Т. О.	
СОЦІАЛЬНИЙ МОЗОК: ДО ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ.....	143
Зінчук М. В.	
ФІЛОСОФІЯ І НЕЙРОНАУКА: РОЗУМІННЯ ПРИРОДИ ЛЮДИНИ.....	144
Кишко Х. С.	
ПСИХОЛОГІЧНИЙ СУПРОВІД УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ У МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	145
Лоза Є. К.	
МЕДИЦИНА КИЇВСЬКОЇ РУСІ: ХАРАКТЕРИСТИКА ТА НАПРЯМИ	146
Макарович В. О.	
БУДДИЗМ ЯК ДОДАТКОВИЙ МЕТОД ЛІКУВАННЯ ПТСР	147
Малюченко В. С.	
ТРАНСФОРМАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ УКРАЇНСЬКОЇ МЕДИЦИНИ В УМОВАХ ВІЙНИ	148
Мамедова С. Ф.	